

Superodpočet za rok 2019 si uplatnilo 373 firiem, na daniach ušetrili 25 miliónov eur

Celková výška superodpočtu za rok 2019 dosiahla takmer 120 miliónov eur

Napriek zvýšenej sadzbe superodpočet za rok 2019 nedosiahol úroveň čerpania za predchádzajúce obdobie

V zozname superodpočtov 2019 chýba 76 subjektov zo zoznamu 2018 pôsobiacich v priemysle, IT aj v obchode

Prvýkrát v histórii: viac ako polovica subjektov si uplatnila superodpočet vyšší ako 100 000 eur, spolu tvoria 95 % objemu čerpaného superodpočtu

177 nováčikov: rastie sila subjektov s domácimi vlastníkmi a prvenstvo v objeme čerpaného superodpočtu prevzal IT sektor

Bratislava 28. apríla 2021 – Možnosť uplatnenia superodpočtu nákladov na výskum a vývoj v roku 2019 využilo 373 subjektov. Ako vyplýva z analýzy spoločnosti CRIF – Slovak Credit Bureau, spol. s r. o. (ďalej CRIF SK), spoločne čerpali viac ako 119,5 mil. eur. Pri 21 % sadzbe tak na dani z príjmov ušetrili viac ako 25 mil. eur.

„Superodpočet za rok 2019 aj napriek zvýšeniu sadzby zo 100 na 150 percent vynaložených nákladov nedosiahol úroveň čerpania v roku 2018. Počet záujemcov o jeho čerpanie síce vzrástol o viac ako stovku, ale širšiemu uplatneniu tejto daňovej úľavy v daňových priznaniach bránila okrem iného aj nedostatočná výška daňového základu, resp. dosiahnutá daňová strata,“ hodnotí Jana Šnircová, finančná analytička CRIF SK.

Podľa analýzy CRIF SK v roku 2019 v uplatňovaní superodpočtu nepokračovalo 76 subjektov, ktoré si ho uplatňovali v predchádzajúcom roku. Najvýznamnejším z nich je spoločnosť U. S. Steel Košice, na ktorú v predchádzajúcich dvoch rokoch pripadala viac ako tretina resp. takmer polovica objemu čerpaného superodpočtu. Bez jej vplyvu na výsledky roku 2018 by medziročný index rastu čerpaného superodpočtu mierne presiahol 1,5-násobné navýšenie zodpovedajúce rastu sadzby. Výpadok týchto subjektov na objeme čerpaného superodpočtu bol takmer v plnej miere kompenzovaný superodpočtom 177 spoločností - nováčikov.

Zastúpenie subjektov v rukách zahraničného kapitálu v roku 2019 dosiahlo necelých 27 %, čo je od roku 2016 najnižší výsledok. Klesol aj ich podiel na objeme čerpaného superodpočtu z úrovne cca 70 % na 55 %. *„V kategórii superodpočtov nad 1 mil. eur nadalej dominujú subjekty vo vlastníctve zahraničných osôb. Medzi 27 subjektmi je len 5 v rukách slovenských vlastníkov. Tie však čerpali spolu viac ako 21 percent z celkového objemu miliónových superodpočtov, kým v roku 2018 to bolo len 13 percent,“* konštatuje Jana Šnircová.

Z hľadiska odvetvového smerovania superodpočtu vo výsledkoch za rok 2019 početnosťou aj objemom vedie priemysel: zahŕňa necelých 40 % subjektov, ktoré si uplatnili takmer 60 % z celkového objemu superodpočtu. Pre oba parametre je to však

najnižšia úroveň v doterajšej histórii superodpočtu. Nadpolovičný podiel v počte stratila sekcia Priemyselnej výroby už v roku 2018, o post najväčšieho generátora objemu superodpočtu prišla v roku 2019. Väčší objem superodpočtu si uplatnili nové subjekty zo sekcie J – Informácie a komunikácia, ktorá tak získala až 36,5-percentný podiel na objeme superodpočtu čerpaného nováčikmi.

Zaujímavosťou roka 2019 je aj posilnenie zastúpenia subjektov v rukách domácich vlastníkov v štatistikách nováčikov. To sa dokonca výraznejšie prejavuje v objeme čerpania superodpočtu ako v samotnom počte subjektov.

„Pokles objemu čerpania superodpočtu pri 1,5-násobnom navýšení jeho sadzby môžeme hodnotiť ako negatívny výsledok. Už v predchádzajúcich analýzach sme avizovali, že úspech tohto nástroja daňovej stimulácie súkromných investícií do výskumu a vývoja na Slovensku môže naraziť na bariéru nemožnosti uplatniť si vynaložené náklady formou superodpočtu voči dostatočnému daňovému základu. Pokles ziskov slovenských podnikateľských subjektov naprieč takmer všetkými odvetviami hospodárstva sa objavil už v roku 2018 a očakával sa aj pre rok 2019, teda už v rokoch pred pandemiou. Dobrou správou pre budúcnosť superodpočtu je však zapojenie sa 177 nováčikov. Je pravdepodobné, že získaná skúsenosť so superodpočtom týchto nováčikov povzbudí k opätovnému využívaniu takejto daňovej úľavy aj v nasledujúcich rokoch. Širší okruh skúsených spoločností dáva väčšiu šancu, že superodpočet za covidový rok 2020 dosiahne aspoň úroveň čerpania v roku 2019. Legislatíva síce pripravila lákavé navýšenie jeho sadzby až na 200 %, otázkou ale zostáva, koľkým subjektom ekonomické dopady pandémie dajú šancu túto sadzbu využiť,“ upozorňuje analytička Jana Šnircová v kontexte budúcnosti superodpočtu v rokoch zasiahnutých koronakrízou.

Tabuľka č. 1: Vývoj základných parametrov superodpočtu v rokoch 2015 – 2019

PARAMETER	2015	2016	2017	2018	2019
sadzba superodpočtu	25 %	25 %	25 %	100 %	150 %
počet subjektov	83	112	163	264	373
celkový objem superodpočtu (€)	9 217 010,78	16 484 764,10	40 118 666,20	120 287 336,94	119 533 891,57
predpokladaná úspora na dani z príjmov (€)	1 937 600,00	3 626 648,10	8 424 919,90	25 260 340,76	25 102 117,23
priemerná výška superodpočtu (€)	111 048,32	147 185,39	246 126,79	455 633,85	320 466,20
minimálny superodpočet (€)	691,16	35,00	18,84	0,06	360,97
maximálny superodpočet (€)	1 272 959,41	2 687 063,11	18 472 254,59	44 992 411,66	9 722 311,32
superodpočet viac ako 100 000 eur - počet	20	28	50	113	189
superodpočet viac ako 100 000 eur – podiel z celkového počtu (%)	24,10	25,00	30,67	42,80	50,67
superodpočet menej ako 1 000 eur - počet	2	9	9	8	5

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Informácie o čerpaní superodpočtu sú verejnosti sprístupnené na základe Zákona o dani z príjmov, ktorý povinnosť zverejniť zoznam daňových subjektov uplatňujúcich si odpočet na výskum a vývoj ukladá Finančnému riaditeľstvu SR. Deje sa tak štandardne trikrát v roku – vždy do konca kalendárneho štvrtroka po štandardných termínoch podávania daňových priznaní za uplynulé

zdaňovacie obdobie (koniec marca, júna a septembra). Podávanie daňových priznaní za rok 2019 sa však z dôvodu pandémie dialo v neštandardných termínoch. Posledný termín na podanie daňového priznania bol pre všetky daňové subjekty posunutý až na koniec októbra 2020. Aj zoznam subjektov čerpajúcich superodpočet sa tak aktualizoval až štyrikrát. Prvý – zverejnený 22. júna 2020 obsahoval 40 % všetkých subjektov, ďalších 30 % pribudlo na konci septembra a 10 % na konci decembra. Finálny zoznam subjektov, ktoré si uplatnili vo svojich daňových priznaniach za rok 2019 odpočet nákladov na výskum a vývoj, bol známy až 26. marca 2021. Tieto zoznamy sú hlavným zdrojom pre analýzu čerpania superodpočtu na Slovensku, ktorú pripravila spoločnosť CRIF – Slovak Credit Bureau.

Napriek zvýšenej sadzbe v roku 2019 superodpočet nerástol

V roku 2019, v ktorom sa sadzba superodpočtu medziročne zvyšovala na 1,5-násobok, možnosť uplatnenia tejto nepriamej formy štátnej podpory súkromných investícií do výskumu a vývoja využilo 373 subjektov. Je to o 109 subjektov viac než v roku 2018. Spoločne si uplatnili v daňových priznaniach superodpočet v objeme takmer 120 mil. eur, čo znamenalo úsporu na dani z príjmov viac ako 25 mil. eur (tabuľka 1). Napriek tomu, že počet aj podiel veľkých superodpočtov nad 100 tis. eur kontinuálne rástol od začiatku uplatňovania tohto stimulačného daňového nástroja, a to aj vďaka rastu jeho sadzby (z 25 % v prvých troch rokoch na 100 % v roku 2018 a 150 % v roku 2019), až v roku 2019 prvýkrát v histórii viac ako polovica subjektov čerpala superodpočet nad 100 tis. eur. Pri takých hodnotách už možno predpokladať reálne výsledky posilnenia konkurencieschopnosti investorov do výskumu a vývoja. Paradoxne však maximálny superodpočet roka 2019 bol takmer päťkrát nižší ako v roku 2018.

„Superodpočet za rok 2019 napriek zvýšeniu sadzby zo 100 % na 150 % vynaložených nákladov na výskum a vývoj v danom účtovnom období nedosiahol hodnotu z roku 2018. Počet subjektov síce – podobne ako v roku 2018 - medziročne stúpol o viac ako 100 a naďalej v trende rastu zostáva aj podiel veľkých superodpočtov, ktoré presiahli svojim počtom už polovicu zoznamu, ale rastu objemu superodpočtu nad úroveň predchádzajúceho roka zabránil odliv 76 subjektov zo zoznamu a najmä najväčšieho z nich – U. S. Steel Košice, s. r. o.,“ hodnotí Jana Šnircová, finančná analytička CRIF SK.

Dôvodov, prečo 76 subjektov, ktoré čerpali superodpočet v roku 2018, nenachádzame v zozname za rok 2019, môže byť viacero. Napríklad aj ukončenie projektov a nezaujím o nové. Až 33 z nich však dosiahlo v roku 2019 daňovú stratu, teda nemali možnosť uplatniť si superodpočet, aj keby im oprávnené náklady na výskum a vývoj vznikli. Pritom týchto 76 subjektov v roku 2018 spoločne čerpalo superodpočet v objeme takmer 57,4 mil. eur (z toho viac ako 52 mil. pripadá na tých 33 subjektov, ktoré v roku 2019 dosiahli daňovú stratu). Postihnuté boli všetky tri najsilnejšie sektory SK NACE v čerpaní superodpočtu: priemysel, IT aj obchod. Objemovo najväčší výpadok bol v sekcii priemyslu, z ktorej v zozname chýba 34 subjektov čerpajúcich spolu v roku 2018 viac ako 52 mil. eur. V štruktúre divízií najviac subjektov (10) vypadlo z divízie 62 - Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby, ďalších 9 z divízie 28 - Výroba strojov a zariadení a 5 z divízie 45 - Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov.

Výrazná obmena v zozname superodpočtov 2019 oproti predchádzajúcemu roku a zvýšenie sadzby superodpočtu dali šancu na zmenu aj v TOP 10 superodpočtov (tabuľka 2). Prvú priečku obsadil Continental Matador Rubber, s. r. o. – významný zástupca gumárenského priemyslu s hodnotou superodpočtu takmer 10 mil. eur. Do štandardnej zostavy TOP 10 v zastúpení čisto priemyselnej výroby a IT-sektora tento rok zasiahla aj jedna finančná inštitúcia s umiestnením na 8. priečke. Posledné miesto zaujal nováčik z roku 2018, ktorého objem čerpaného superodpočtu medziročne vzrástol z necelých 110 tis. eur na viac ako 2 mil. eur. Ešte o priečku vyššie sa dostal čerstvý nováčik roku 2019 – spoločnosť NESS KE, s. r. o., ktorá si na svojich 30 projektoch uplatnila viac ako 2,2 mil. eur. Podmienkou pre umiestnenie v TOP 10 bol tento rok superodpočet vyšší ako 2 mil. eur.

Tabuľka č. 2: **TOP 10 superodpočtov v roku 2019**

Subjekt	Divízia SK NACE	Hlavný SK NACE	Objem superodpočtu (€)	Tržby z predaja produkcie (€)	Pomer superodpočtu k tržbám (%)
Continental Matador Rubber, s.r.o.	22	Výroba gumených pneumatík a duši; protektorovanie a oprava pneumatík	9 722 311,32	982 858 000,00	0,99
Continental Automotive Systems Slovakia s.r.o.	29	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá	6 475 756,39	314 376 000,00	2,06
ESET, spol. s r.o.	62	Ostatné služby týkajúce sa informačných technológií a počítačov	6 448 085,21	526 626 269,00	1,22
Nokia Slovakia, a.s.	33	Inštalácia priemyselných strojov a prístrojov	3 797 995,45	49 443 534,00	7,68
Železiarne Podbrezová a.s. skratene ŽP a.s.	24	Výroba rúr, rúrok, dutých profilov a súvisiaceho príslušenstva z ocele	3 096 759,15	251 057 481,00	1,23
Siemens s.r.o.	27	Výroba elektrických distribučných a kontrolných zariadení	2 694 910,05	144 358 554,00	1,87
Danfoss Power Solutions a.s.	28	Výroba zariadení na kvapalný pohon	2 433 496,81	129 179 445,00	1,88
Československá obchodná banka, a.s.	64	Ostatné peňažné sprostredkovanie	2 355 551,84	259 992 000,00	0,91
NESS KE, s.r.o.	62	Počítačové programovanie	2 212 421,42	21 183 548,00	10,44
MEROCO, a.s.	20	Výroba ostatných chemických výrobkov i. n.	2 043 452,25	110 078 932,00	1,86

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

„Aj po tejto polovičnej obmene TOP desiatky v nej naďalej dominujú spoločnosti z priemyslu a IT, čo v zásade zodpovedá zastúpeniu jednotlivých branží v celkovom zozname superodpočtu,“ konštatuje Jana Šnircová. Analytička CRIF SK dáva do pozornosti aj údaje o tržbách z predaja produkcie tejto desiatky spoločností. Ich porovnanie odhaľuje, že objem čerpaného superodpočtu je aj v tomto roku – pri opätovne zvýšenej sadzbe superodpočtu - len malým zlomkom z úrovne ich tržieb. Iba u jedného zo subjektov sa pohybuje tento pomer až na úrovni cca 10 % a u ďalšieho necelých 8 %.

V tabuľke 3 prinášame konfrontáciu čerpania superodpočtu TOP 5 subjektov v období s 25-percentnou sadzbou oproti obdobiu so 100-percentnou a 150-percentnou sadzbou. Z obdobia rokov 2015 – 2017 sa objavuje v prvej päťke roku 2019 iba Nokia Slovakia, a. s. Naďalej sa v nej držia 3 spoločnosti z TOP 5 roka 2018 a divíziu 24 – Výroba a spracovanie kovov v nej namiesto „železiarov“ z Košíc zastupujú „železiari“ z Podbrezovej. Celkovo ale TOP 5 v roku 2019 nečerpalo ani polovicu hodnoty superodpočtu uplatneného TOP 5 v roku 2018, napriek rastu sadzby superodpočtu.

V zozname uplatnených superodpočtov za rok 2019 sa nachádza 189 superodpočtov nad 100 tis. eur, čo predstavuje 50,67 % z ich celkového počtu. Na objeme čerpania superodpočtu ich podiel dosahuje 94,27 %. Až 27 subjektov si za rok 2019 uplatnilo superodpočet viac ako 1 mil. eur (tabuľka 4), kým v roku 2018 bolo takých len 17. Necelých 7,4 % z celkového počtu subjektov tak čerpalo takmer 54 % z celkového objemu superodpočtu, kým v roku 2018 to bolo až 70 %. Objem čerpaných miliónových superodpočtov klesol aj v absolútnej výške o cca 20 mil. eur.

Tabuľka č. 3: **TOP 5 subjektov v doterajšej histórii čerpania superodpočtu**

Obdobie 2015 – 2017: sadzba 25 %			Obdobie 2018: sadzba 100 %			Obdobie 2019: sadzba 150 %		
Subjekt	Divízia SK NACE	Objem superodpočtu (€)	Subjekt	Divízia SK NACE	Objem superodpočtu (€)	Subjekt	Divízia SK NACE	Objem superodpočtu (€)
U. S. Steel Košice, s.r.o.	24	22 288 173,39	U. S. Steel Košice, s.r.o.	24	44 992 411,66	Continental Matador Rubber, s.r.o.	22	9 722 311,32
TATRA-VAGÓNKA a.s.	30	3 841 147,00	Continental Matador Rubber, s.r.o.	22	5 714 769,36	Continental Automotive Systems Slovakia s.r.o.	29	6 475 756,39
Plastic Omnium Auto Exteriors, s.r.o.	29	2 479 254,40	Continental Automotive Systems Slovakia s.r.o.	29	5 368 468,68	ESET, spol. s r.o.	62	6 448 085,21
Nokia Slovakia, a.s.	33	2 038 708,77	TATRA-VAGÓNKA a.s.	30	3 684 712,00	Nokia Slovakia, a.s.	33	3 797 995,45
BSH Drives and Pumps s.r.o.	27	1 864 591,73	ESET, spol. s r.o.	62	3 595 889,56	Železiarne Podbrezová a.s. skrátené ŽP a.s.	24	3 096 759,15
Spolu		32 511 875,29	Spolu		63 356 251,26	Spolu		29 540 907,52

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Objem miliónových superodpočtov pripadajúci v tomto roku na celú sekciu Priemyselnej výroby nedosahuje úroveň čerpania superodpočtu spoločnosťou U. S. Steel Košice v roku 2018. Práve vplyvom výpadku tejto spoločnosti sa prejavil taký vývojový paradox. Najväčšie superodpočty sú sústredené najmä v priemyselnej výrobe (17) a v IT sektore (7). V tomto roku má v najväčších superodpočtoch zastúpenie aj sekcia vedeckých, odborných a technických činností. Naopak, sekcia obchodu ho stratila.

Tabuľka č. 4: **Porovnanie vybraných odvetví v uplatnení superodpočtu nad 1 000 000 eur v roku 2019**

SK NACE	Celkový superodpočet (€)	Podiel na celkovom superodpočte (%)	Počet subjektov	Podiel na celkovom počte subjektov (%)
Sekcia C - Priemyselná výroba	44 265 195,08	37,03	17	4,64
z toho div. 22 - Výroba výrobkov z gumy a plastu	9 722 311,32	8,13	1	0,27
Sekcia J - Informácie a komunikácia	15 216 547,12	12,73	7	1,91
z toho div. 62 - Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	13 845 839,29	11,58	6	1,64
Sekcia K - Finančné a poisťovacie činnosti	3 475 520,69	2,91	2	0,55
Sekcia G - Veľkoobchod a maloobchod	0,00	0,00	0	0,00
Sekcia M - Odborné, vedecké a technické činnosti	1 474 552,35	1,23	1	0,27
Spolu superodpočty nad 1 000 000 eur	64 431 815,24	53,90	27	7,38
Spolu superodpočty	119 533 891,57	100,00	366	100,00

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Štatistiky superodpočtu za rok 2019 a predchádzajúce roky

Rok 2019 s novou sadzbou superodpočtu nepriniesol zásadnejšie zmeny do základných štatistík jeho čerpania, s výnimkou jeho odvetvového smerovania. Štatistiky boli realizované nad databázou 366 subjektov (s ohľadom na nedostupnosť relevantných údajov za 7 fyzických osôb).

Necelá tretina subjektov čerpajúcich superodpočet naďalej pochádza z Bratislavského kraja, ale vážne mu už od roku 2017 konkuruje Žilinský kraj, hoci v poslednom roku relatívne zastúpenie subjektov z tohto kraja mierne kleslo z necelých 20 % na 17,5 %. To pomohlo miernemu zlepšeniu pozície Trenčianskeho a Trnavského kraja, ktoré dosiahli najdynamickejší medziročný prírastok v počte subjektov. Najmenšie zastúpenie v počte subjektov má naďalej Nitriansky kraj a Prešovský kraj.

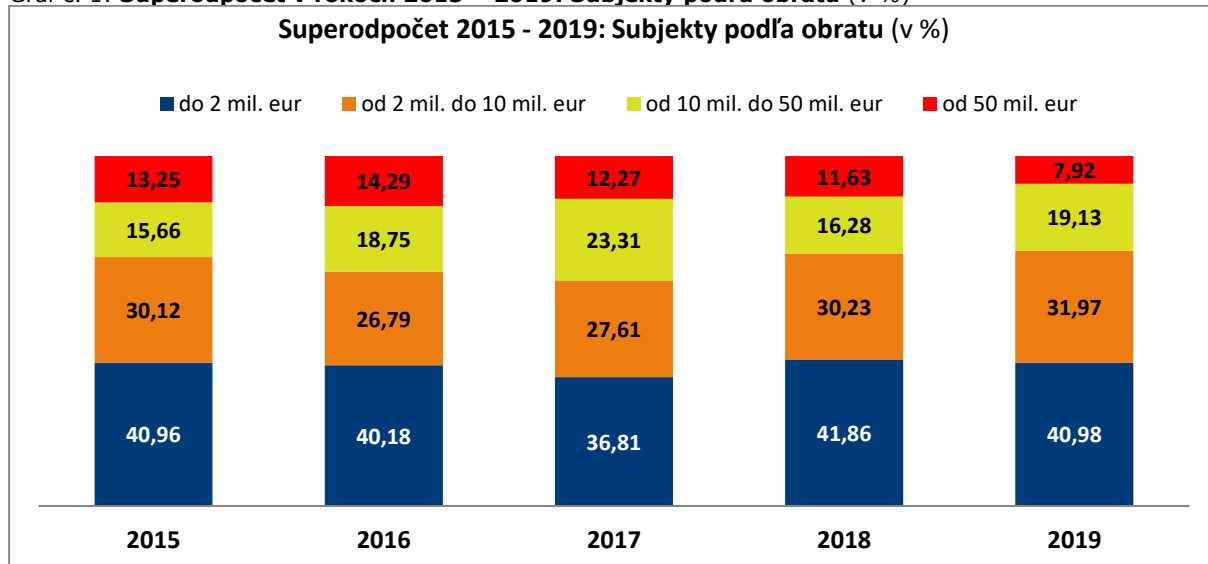
Z hľadiska právnej formy je štruktúra subjektov za posledné tri roky tiež relatívne stabilná: cca ¾ tvoria spoločnosti s ručením obmedzeným a necelú pätinu akciové spoločnosti. Po prekvapení roku 2018, keď sa do čerpania superodpočtu zapojilo až 14 fyzických osôb podnikateľov, v roku 2019 poklesol ich absolútny počet o jedného a relatívne zastúpenie výraznejšie. Aj 13 fyzických osôb je však zaujímavé číslo, veď v predchádzajúcich rokoch bol ich výskyt v zozname uplatnených superodpočtov skôr raritou: v roku 2015 sa osmelil len jeden takýto subjekt, v roku 2016 žiadny a v roku 2017 tri. Okrem toho sa v zozname za rok 2019 nachádzajú aj dve komanditné spoločnosti, jedna príspevková organizácia, jedno družstvo, jedno záujmové združenie a novo pribudla aj jedna zahraničná právnická osoba.

Zastúpenie subjektov v rukách zahraničného kapitálu v roku 2019 dosiahlo necelých 27 %, čo je od roku 2016 najnižší výsledok. Klesol aj ich podiel na objeme čerpaného superodpočtu z úrovne cca 70 %, hoci naďalej čerpajú viac ako polovicu (55 %) celkového objemu superodpočtu. „V kategórii superodpočtov nad 1 mil. eur však naďalej dominujú subjekty vo vlastníctve zahraničných osôb. Medzi 27 subjektmi je len 5 v rukách slovenských vlastníkov. Ale čerpali spolu viac ako 21 % z celkového objemu miliónových superodpočtov, kým v roku 2018 to bolo len 13 %," konštatuje Jana Šnircová.

Medzi subjektmi, ktoré sa uchádzali o podporu výskumu a vývoja formou superodpočtu, sú zastúpené aj najmenšie veľkostné kategórie. Podľa kritéria počtu zamestnancov (graf 2) síce mikropodniky do 10 zamestnancov tvoria len niečo viac ako štvrtinu (26,78 %), ale podľa kritéria obratu (graf 1) je zastúpenie subjektov s obratom do 2 mil. eur až viac ako 40-percentné. Oproti situácii v roku 2018 si táto kategória najmenších podľa obratu mierne pohoršila a naopak najmenší z hľadiska počtu zamestnancov svoj podiel mierne zvýšili. V kategóriách z hľadiska obratu je cca 40-percentný podiel najmenších subjektov typický pre celé obdobie existencie superodpočtu, s výnimkou roku 2017, kedy ich podiel klesol v prospech stredných podnikov (s obratom 10 – 50 mil. eur). Podiel subjektov do 10 zamestnancov mal kolísavejší priebeh, pričom v roku 2019 je najvyšší v histórii, a to na úkor stredných podnikov. Zastúpenie najmenších v zozname subjektov uplatňujúcich si superodpočet je potešiteľné, lebo svedčí o ich aktivite v oblasti výskumu a vývoja.

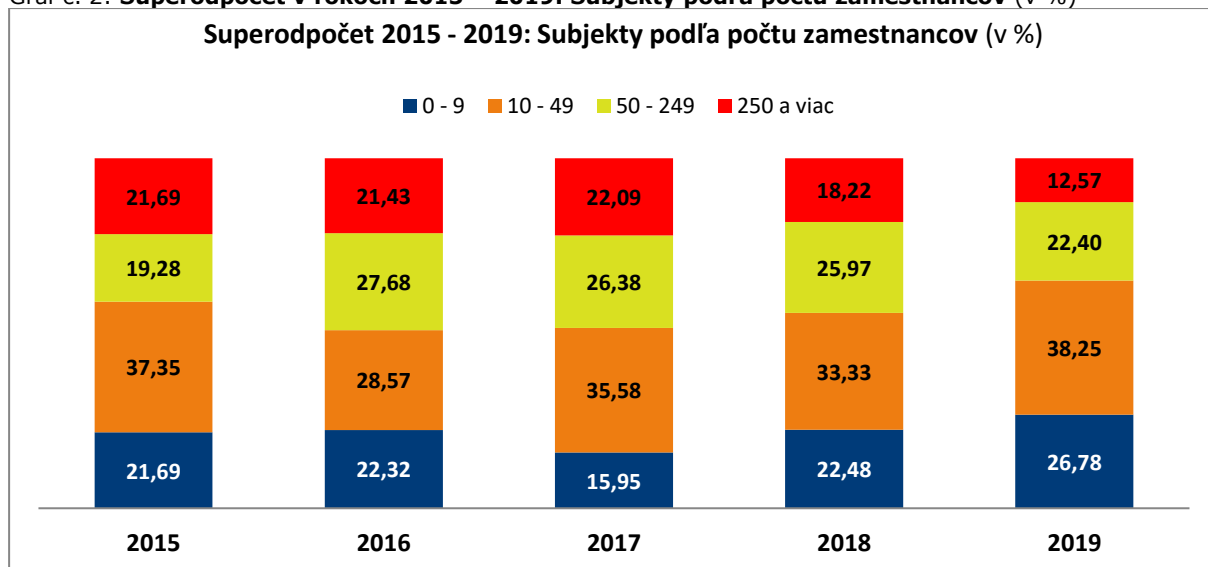
Pokračovanie na ďalšej strane

Graf č. 1: Superodpočet v rokoch 2015 – 2019: Subjekty podľa obratu (v %)

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Graf č. 2: Superodpočet v rokoch 2015 – 2019: Subjekty podľa počtu zamestnancov (v %)

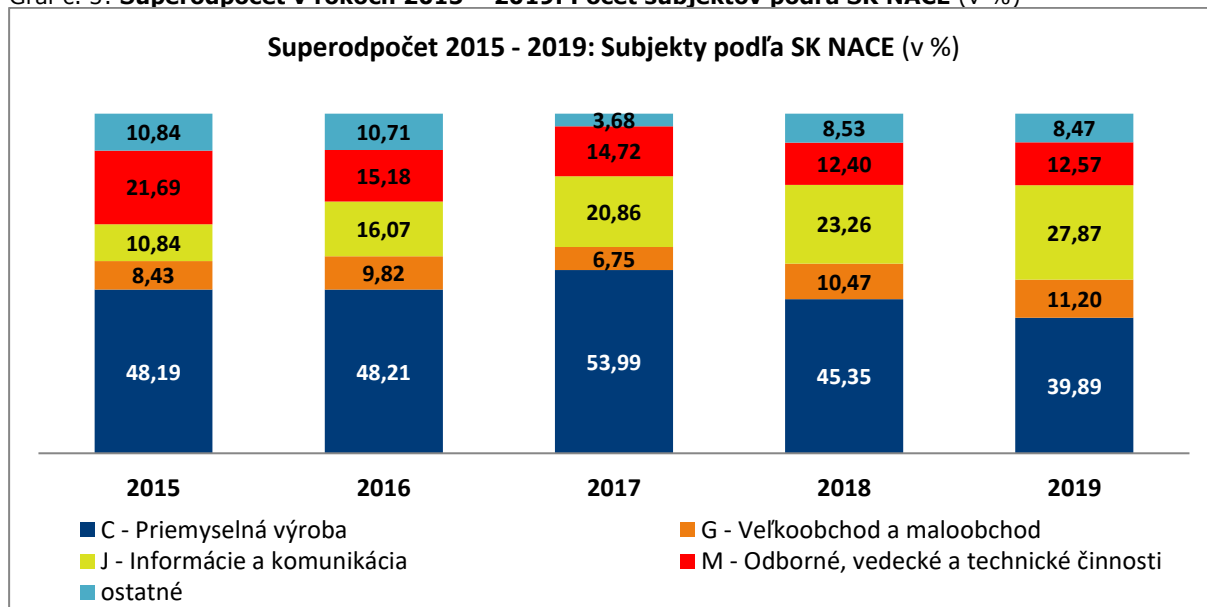
Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Analýza odvetvového smerovania superodpočtu v jeho päťročnej histórii môže dať odpoveď na to, či tento nástroj daňovej stimulácie investícií do výskumu a vývoja zasiahol pre budúcnosť ekonomiky Slovenska správne ciele. Toto poznanie nám sprostredkuje porovnanie sekcií SK NACE v počte subjektov uplatňujúcich si superodpočet (graf 3) a v objeme čerpaného superodpočtu (graf 4) za rok 2019, aj porovnanie oboch parametrov naprieč päťročnou históriou.

Vo výsledkoch za rok 2019 početnosťou aj objemom vedie sekcia C - Priemyselná výroba: zahŕňa necelých 40 % subjektov, ktoré si uplatnili takmer 60 % z celkového objemu superodpočtu. Pre oba parametre je to však najnižšia úroveň v doterajšej histórii superodpočtu. Výpadok U. S . Steel Košice citelne zasiahol aj túto štatistiku. Najviac prostriedkov z celkového objemu superodpočtu smerovalo do priemyslu v roku 2017 (takmer 85 %). Uvoľnený priestor zaplnila sekcia J -

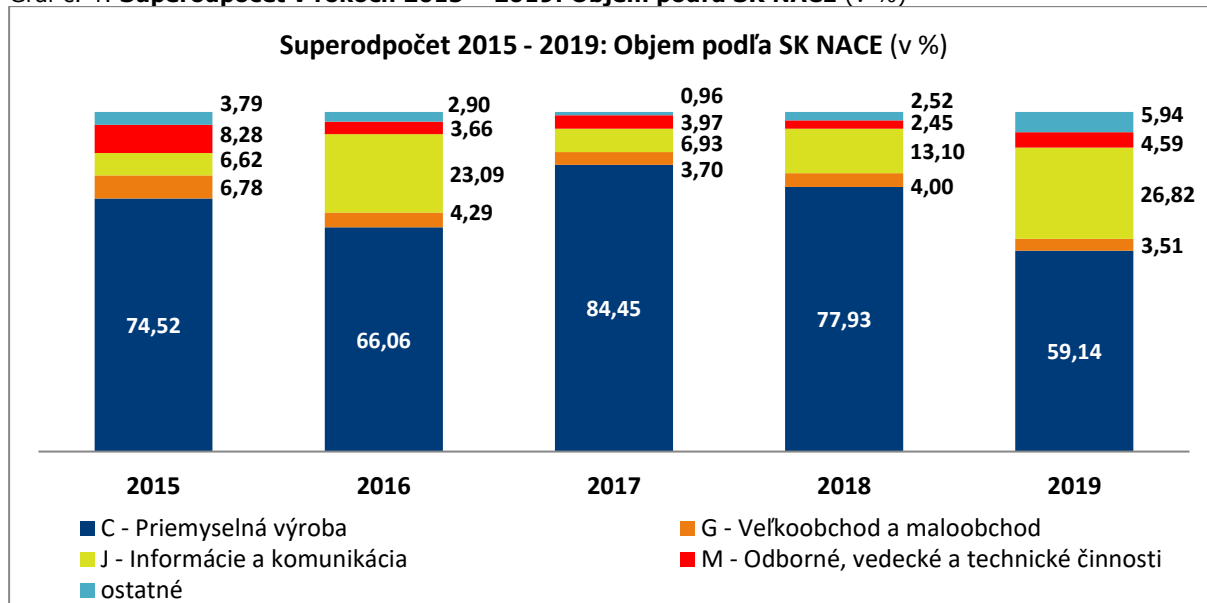
Informácie a komunikácia, ktorá medziročne zvýšila podiel na počte subjektov o cca 4 percentuálne body a svoj podiel na objeme superodpočtu dokonca zdvojnásobila. Podiel sekcie M – Odborné, vedecké a technické činnosti zostáva po rokoch poklesu v roku 2019 v zásade zachovaný a potešiteľné je, že si táto sekcia polepšila v podiele na objeme čerpaného superodpočtu, hoci len na cca 4,5 %. Naopak, na historické minimum (3,5 %) poklesol podiel sekcie G – Veľkoobchod a maloobchod.

Graf č. 3: Superodpočet v rokoch 2015 – 2019: Počet subjektov podľa SK NACE (v %)

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Graf č. 4: Superodpočet v rokoch 2015 – 2019: Objem podľa SK NACE (v %)

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Podiel IT sektora na objeme čerpaného superodpočtu má ale nestabilný vývoj, v rokoch 2015 a 2017 dokonca neprevýšil 7 %. Pri 100-percentnom superodpočte v roku 2018 do IT sektora putovalo 13 % celkovej uplatnenej sumy superodpočtu a pri 150-percentnej sadzbe v roku 2019 až

26 %. Objemom uplatnených nákladov tak aj po roku 2019 zaostáva za priemyslom výraznejšie ako počtom subjektov. Ešte väčší je tento nepomer medzi podielom na počte a podielom na objeme u ďalších zastúpených sekcií: Sekcia G – Veľkoobchod a maloobchod a sekcia M – Odborné, vedecké a technické činnosti. Subjekty z týchto sekcií ekonomiky si uplatňujú v priemere menšie objemy superodpočtu ako subjekty zo sekcie priemyselnej výroby.

Pomyselnú hranicu medziročného indexu rastu 2019/2018 podľa rastu sadzby superodpočtu, teda koeficient 1,5, presiahli v objeme čerpaného superodpočtu len sekcie J (index 2,034) a M (index 1,864). Vývoj objemu superodpočtu v priemyselnej výrobe dosiahol – naopak – polovičný koeficient (0,754).

Detailnejší pohľad na výsledky čerpania superodpočtu v roku 2019 podľa divízií SK NACE prináša tabuľka 5 – pre vybrané priemyselné divízie a tabuľka 6 – pre vybrané mimopriemyselné divízie. V rámci priemyselných divízií v objeme čerpaného superodpočtu vedie divízia 28 – Výroba strojov a zariadení (takmer 12,5 mil. eur, čo je cca 10 % z celkového objemu superodpočtu), ale len tesne pred divíziou 27 – Výroba elektrických zariadení. Väčší rozdiel v pozíciách je pri sledovaní parametra počtu subjektov, kde je nárast divízie 28 razantný (44 subjektov, čo je 12 % z celkového počtu subjektov). Najväčší priemerný superodpočet v rámci priemyselných divízií dosiahla divízia gumárskej výroby. Popri technicky zameraných priemyselných divíziách dávame do pozornosti divíziu 10 – Výroba potravín, v ktorej oproti roku 2018 pribudli ďalšie 3 subjekty, hoci priemerná výška superodpočtu v tejto branži je zatiaľ najnižšia.

Tabuľka č. 5: Superodpočet 2019 vo vybraných divíziách sekcie C – Priemyselná výroba

Divízie sekcie C	Celkový superodpočet (€)	Podiel na celkovom superodpočte (%)	Počet subjektov	Podiel na celkovom počte subjektov	Priemerný superodpočet (€)
10 - Výroba potravín	1 460 494,79	1,22	9	2,46	162 277,20
22 - Výroba výrobkov z gumy a plastu	9 980 765,47	8,35	4	1,09	2 495 191,37
24 - Výroba a spracovanie kovov	3 419 709,88	2,86	3	0,82	1 139 903,29
25 - Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	6 121 901,00	5,12	20	5,46	306 095,05
26 - Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	2 810 002,32	2,35	13	3,55	216 154,02
27 - Výroba elektrických zariadení	11 501 652,45	9,62	17	4,64	676 567,79
28 - Výroba strojov a zariadení	12 439 760,99	10,41	44	12,02	282 721,84
29 - Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	8 256 952,96	6,91	5	1,37	1 651 390,59
30 - Výroba ostatných dopravných prostriedkov	2 572 839,84	2,15	3	0,82	857 613,28
33 - Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	4 601 269,14	3,85	4	1,09	1 150 317,29
Sekcia C - Priemyselná výroba	70 694 414,38	59,14	146	39,89	484 208,32

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Z divízií mimo sekcie priemyselnej výroby (tabuľka 6) je dominantná divízia 62 – Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby s celkovým objemom superodpočtu viac ako 26 mil. eur. Pri početnosti 88 subjektov však priemerný superodpočet predstavuje len necelých 300 tis. eur, teda menej ako u väčšiny priemyselných divízií. Celkovým objemom čerpaného superodpočtu ale táto divízia dosahuje viac ako tretinu celej sekcie priemyselnej výroby. Najväčším priemerným objemom superodpočtu mimo priemyselnej výroby sa môže pochváliť divízia 64 – Finančné služby, v ktorej dva subjekty čerpali v priemere viac ako 1,7 mil. eur.

Tabuľka č.6: Superodpočet 2019 vo vybraných divíziách mimo sekcie C – Priemyselná výroba

Divízie SK NACE	Celkový superodpočet (€)	Podiel na celkovom superodpočte (%)	Počet subjektov	Podiel na celkovom počte subjektov	Priemerný superodpočet (€)
46 - Veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	3 732 819,73	3,12	33	9,02	113 115,75
62 - Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	26 354 674,31	22,05	88	24,04	299 484,94
64 - Finančné služby okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	3 475 520,69	2,91	2	0,55	1 737 760,35
71 - Architektonické a inžinierske činnosti, technické testovanie a analýzy	930 610,66	0,78	10	2,73	93 061,07
72 - Vedecký výskum a vývoj	3 123 997,85	2,61	16	4,37	195 249,87
Sekcia C - Priemyselná výroba	70 694 414,38	59,14	146	39,89	484 208,32
<i>ostatné SK NACE</i>	<i>11 221 853,95</i>	<i>9,39</i>	<i>71</i>	<i>19,40</i>	<i>158 054,28</i>
Spolu (vrátane 7 nezaradených)	119 533 891,57	100,00	373	100,00	320 466,20

Zdroj: <https://www.finanncsprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

150-percentný superodpočet oslovil 177 nových záujemcov

Z celkového počtu 373 subjektov, ktoré si podľa zverejneného zoznamu za rok 2019 uplatnili v daňových priznaniach superodpočet výdavkov na výskum a vývoj, je takmer polovica takých, ktoré sa o superodpočet uchádzali v roku 2019 prvýkrát. Týchto 177 nováčikov si spoločne uplatnilo viac ako 23,2 mil. eur na 385 projektov, čím získali pri 21-percentnej sadzbe úsporu na dani z príjmov vo výške takmer 4,88 mil. eur. Dve tretiny z týchto subjektov pripravili jeden projekt pre čerpanie superodpočtu, ale medzi nováčikmi je aj subjekt, ktorý čerpal superodpočet na 30 projektov v celkovej výške 2,2 mil. eur, teda pripadá na neho takmer 10 % objemu superodpočtu nováčikov. Zaujímavé je porovnanie štatistík týchto nováčikov s nováčikmi v roku 2017 pri 25-percentnej sadzbe a v roku 2018 pri 100-percentnej sadzbe superodpočtu.

Ide prevažne o spoločnosti s ručením obmedzeným (139) a akciovky (28). Zaujímavosťou je aj 8 nováčikov z radov fyzických osôb – podnikateľov, jedno družstvo podnikajúce v oblasti výroby strojov a jedna zahraničná právnická osoba. Oproti situácii v roku 2018 svoj podiel posilnili prvýkrát čerpajúce eseročky na úkor poklesu podielu akcioviek. Ďalšie štatistiky nováčikov sme realizovali nad databázou 171 subjektov (s ohľadom na nedostupnosť relevantných údajov za 6 fyzických osôb).

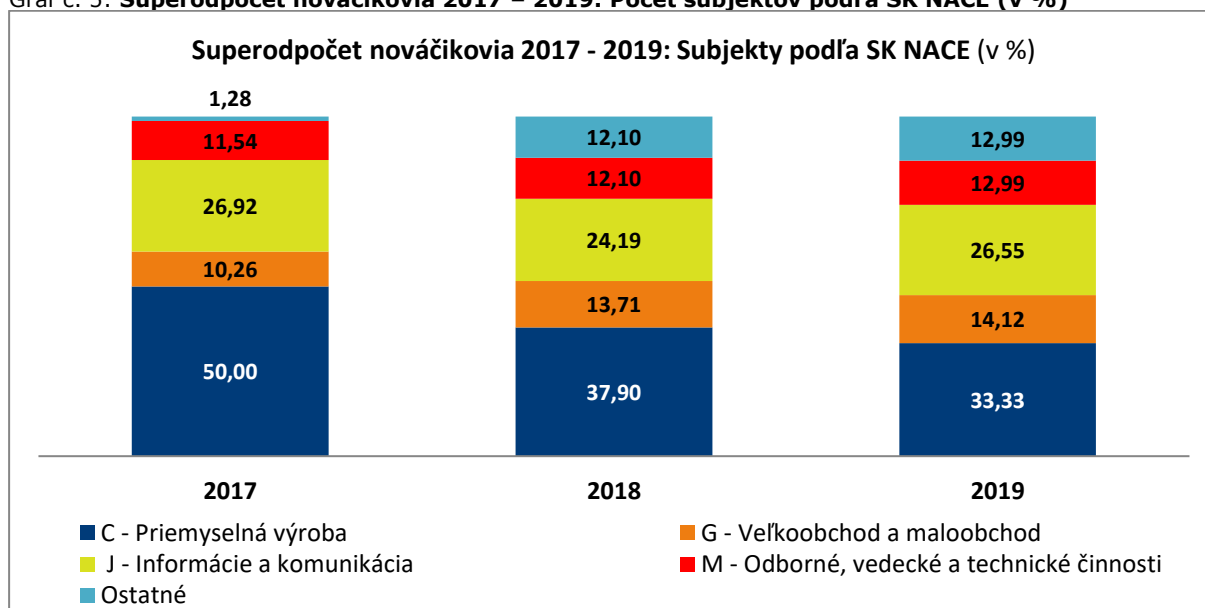
Zahraničný kapitál ovláda 22 % z nich a s čerpaním takmer 8,3 mil. eur im patrí vyše tretinový podiel na objeme superodpočtu nováčikov. Trend poklesu zastúpenia nových subjektov zahraničných vlastníkov sa potvrdil aj v roku 2019, keď ich podiel na objeme superodpočtu klesol z úrovne 26,4 % a v roku 2018 dokonca z úrovne 72,4 %

Je potešiteľné, že takmer polovica z celkového počtu prvýkrát čerpajúcich subjektov v roku 2019 pripadá na subjekty s obratom do 2 mil. eur, ale vo vývoji je to mierny pokles oproti predchádzajúcemu roku. Najväčší relatívny prírastok zaznamenali obratovo stredné subjekty (2,5-násobný nárast počtu oproti roku 2018). V rámci kategórie mikropodnikov podľa obratu dynamickejšie (až 2-násobne) rástol počet subjektov s obratom 1 – 2 mil. eur, ale stále je ich podiel menej ako polovičný vo vzťahu k obratovo najmenším (27 ku 60). Výraznejšie kolísanie vývoja zastúpenia je v štruktúre podľa počtu zamestnancov. Subjekty do 10 zamestnancov tvoria v roku 2019 tretinu nováčikov, čo je v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi najvyššie zastúpenie. Pritom nerástol – na rozdiel oproti roku 2018 – počet subjektov bez zamestnancov.

Najdynamickejšie ale rástlo zastúpenie subjektov z kategórie 10 - 49 zamestnancov, naopak, prepadol sa nielen podiel, ale aj absolútny počet stredne veľkých subjektov (50 - 249 zamestnancov) z 30 na 26.

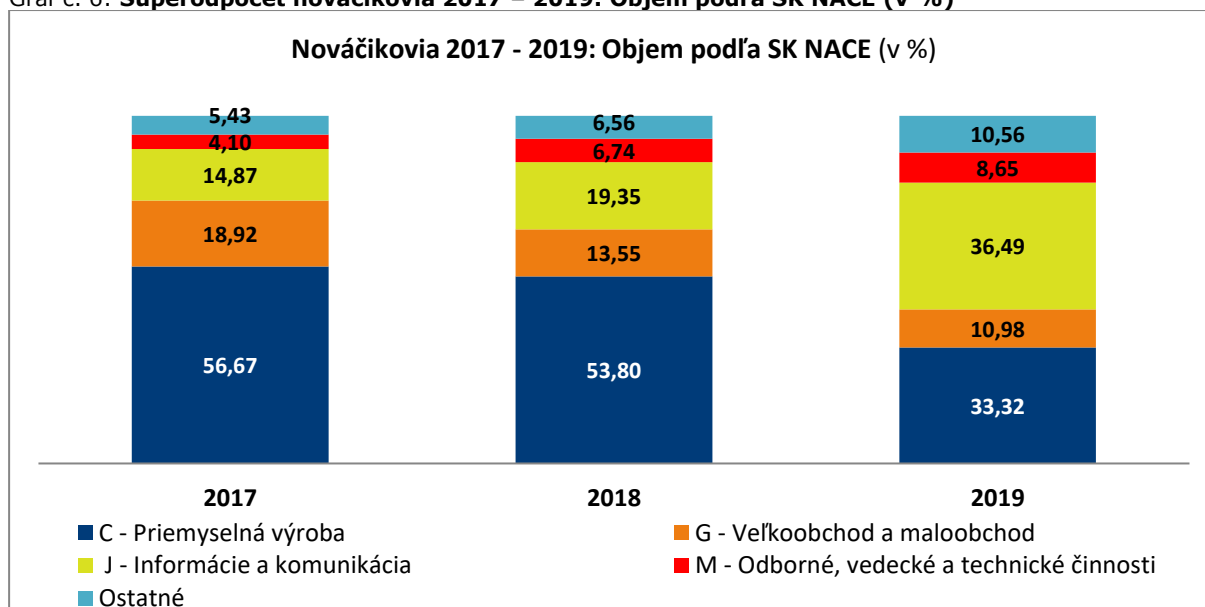
Nárast objemu čerpaného superodpočtu nováčikov v roku 2019 oproti roku 2018 zaujímavo kopíruje nárast jeho sadzby (indexom 1,5), a podobne je to aj s indexom medziročného rastu počtu nováčikov. Z hľadiska sektorovej príslušnosti je väčšia vyrovnanosť v dynamike vývoja počtu subjektov (graf 5) ako v dynamike vývoja jeho objemu (graf 6). Tretinové zastúpenie má v oboch parametroch v roku 2019 sekcia C – Priemyselná výroba, ale ide o „ústup z pozícií“ oproti rokom 2018 a 2017, menej výrazný v počte subjektov (o necelých 5 percentuálnych bodov) ako v objeme čerpania superodpočtu (až o 20 percentuálnych bodov!).

Graf č. 5: Superodpočet nováčikovia 2017 – 2019: Počet subjektov podľa SK NACE (v %)

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Graf č. 6: Superodpočet nováčikovia 2017 – 2019: Objem podľa SK NACE (v %)

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Kontakt pre médiá

Marián Sedílek, Dynamic Relations 2000, tel.: 0905 292 419, e-mail: sedilek@dynamic.sk

Z dôvodu absolútneho poklesu objemu čerpaného superodpočtu ju v tomto parametri už prevýšila sekcia J – Informácie a komunikácia, ktorá tak získala až 36,5-percentný podiel na objeme superodpočtu čerpaného nováčikmi. Vďaka za to takmer trojnásobnému navýšeniu jeho čerpania oproti predchádzajúcemu roku v kategórii nováčikov. Analýza nováčikov poukazuje na to, že priemysel v štatistikách superodpočtu stráca svoje pôvodné pozície nielen z dôvodu absencie U. S. Steel Košice v zozname roka 2019.

Zvýšený superodpočet prilákal v roku 2019 aj 23 nováčikov z iných sekcií. Po prvýkrát je v zozname jedným subjektom zastúpená aj sekcia H – Doprava a skladovanie.

Podrobnejší prehľad uplatnenia superodpočtu nováčikmi za rok 2019 na úrovni divízií SK NACE prináša tabuľka 7. Vo všetkých parametroch okrem priemerného superodpočtu v nej vedie divízia 62 – Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby. Priemerný superodpočet má najvyšší divízia 61 – Telekomunikácie. Aj tieto výsledky na úrovni divízií dokumentujú rastúcu silu sekcie Informácií a komunikácie v investovaní do vlastného výskumu a vývoja. Ďalším povšimnutiahodným výsledkom je významnejšie zastúpenie nováčikov z divízie 70 – Vedenie firiem, poradenstvo v oblasti riadenia a divízie 82 – Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti oproti predchádzajúcim rokom.

Tabuľka č.7: Uplatnenie superodpočtu v roku 2019 u nováčikov vo vybraných divíziách SK NACE

Divízie SK NACE	Celkový superodpočet (€)	Podiel na celkovom superodpočte (%)	Počet subjektov	Podiel na celkovom počte subjektov	Priemerný superodpočet (€)
25 - Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	1 200 714,59	5,17	5	2,82	240 142,92
26 - Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	601 858,18	2,59	7	3,95	85 979,74
27 - Výroba elektrických zariadení	1 308 523,49	5,64	5	2,82	261 704,70
28 - Výroba strojov a zariadení	3 081 202,34	13,27	20	11,30	154 060,12
32 - Iná výroba	263 664,01	1,14	3	1,69	87 888,00
01 - Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	661 038,40	2,85	2	1,13	330 519,20
46 - Veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	2 303 674,86	9,92	20	11,30	115 183,74
61 - Telekomunikácie	1 374 064,91	5,92	4	2,26	343 516,23
62 - Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	5 664 054,42	24,40	37	20,90	153 082,55
63 - Informačné služby	797 659,07	3,44	4	2,26	199 414,77
70 - Vedenie firiem, poradenstvo v oblasti riadenia	893 993,10	3,85	7	3,95	127 713,30
82 - Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	811 749,56	3,50	4	2,26	202 937,39
Spolu nováčikovia	23 216 131,67	100,00	177	100,00	131 164,59

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk>, CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.

Poznámka: Priemyselné divízie a IT divízie sú farebne zvýraznené.

„Asi najväčším prekvapením roka 2019 sú zmeny v štatistikách nováčikov: posilnenie zastúpenia subjektov v rukách domácich vlastníkov, dokonca výraznejšie v objeme čerpania superodpočtu ako v samotnom počte subjektov, a ústup priemyslu z pozície lídra medzi nováčikmi v objeme čerpaného superodpočtu,“ konštatuje Jana Šnircová.

Aká perspektíva sa črtá pre superodpočet v „dobe covidovej“?

Na záver sa analytička Jana Šnircová ešte raz zamýšľa nad výsledkami roku 2019 vo vzťahu k budúcnosti superodpočtu, osobitne pod vplyvom pandémie a ňou vyvolanej ekonomickej krízy: „Pokles objemu čerpania superodpočtu pri 1,5-násobnom navýšení jeho sadzby sa na prvý pohľad oprávnene javí ako negatívny výsledok. Už v predchádzajúcich analýzach sme avizovali, že úspech tohto nástroja daňovej stimulácie súkromných investícií do výskumu a vývoja na Slovensku môže naraziť na bariéru nemožnosti uplatniť si vynaložené náklady formou superodpočtu voči dostatočnému daňovému základu. Pokles ziskov slovenských podnikateľských subjektov naprieč takmer všetkými odvetviami hospodárstva sa objavil už v roku 2018 a očakával sa aj pre rok 2019, teda už v rokoch pred pandemiou. Na druhej strane, zistenie, že výpadok čerpania „hlavného hráča“ a ďalších 75 subjektov bol takmer plne kompenzovaný, a to aj s príspevom 177 úplne nových záujemcov, môže byť veľmi dobrou správou pre budúcnosť superodpočtu. Je pravdepodobné, že získaná skúsenosť so superodpočtom týchto nováčikov povzbudí k opätovnému využívaniu takejto daňovej úľavy aj v nasledujúcich rokoch. Širší okruh skúsených dáva väčšiu šancu, že superodpočet za covidový rok 2020 dosiahne aspoň úroveň čerpania v roku 2019. Legislatíva síce pripravila lákavé navýšenie jeho sadzby až na 200 %, otázkou ale zostáva, koľkým subjektom ekonomické dopady pandémie dajú šancu túto sadzbu využiť. Daňová strata alebo nedostatočný daňový základ totiž posúvajú uplatnenie vynaložených nákladov na výskum a vývoj až na najbližšie nasledujúce zdaňovacie obdobie, v ktorom dostatočný daňový základ umožní si ich uplatniť. Dosiaľ bola táto možnosť časovo ohraničená na maximálne 4 roky, od roku 2020 sa predlžuje na 5 rokov. Nezanedbateľnou otázkou je aj to, koľko subjektov muselo z dôvodu pandémie svoje výskumno-vývojové aktivity utlmiť alebo úplne obmedziť.“

O spoločnosti CRIF – Slovak Credit Bureau, s. r. o.:

Spoločnosť CRIF – Slovak Credit Bureau zabezpečuje na Slovensku prevádzku slovenských úverových registrov, bankového a nebankového, prostredníctvom ktorých si banky a stavebné sporiteľne, resp. leasingové a splátkové spoločnosti overujú bonitu a schopnosť svojich klientov splácať budúce záväzky. Obom registrom CRIF – Slovak Credit Bureau zabezpečuje technický servis a služby klientskych centier. Spoločnosť CRIF – Slovak Credit Bureau je prevádzkovateľom významného informačného portálu Cribis Univerzálny register obsahujúceho komplexné informácie o všetkých subjektoch na Slovensku, vrátane informácií o ich platobnej disciplíne.

Spoločnosť CRIF – Slovak Credit Bureau bola založená v máji 2004, jej jediným akcionárom je medzinárodná skupina CRIF, ktorá je štvrtý najväčší prevádzkovateľ úverových registrov a systémov pre podporu úverového rozhodovania na svete.

Profil skupiny CRIF:

CRIF je globálna spoločnosť špecializujúca sa na oblasť rozvoja a riadenia úverového reportingu, obchodných informácií a systémov pre podporu rozhodovania. Bola založená v roku 1988 v talianskej Bologni. Dnes pôsobí na štyroch kontinentoch, a to v Európe, Amerike, Afrike a v Ázii, kde poskytuje svoje služby viac ako 2 400 bankovým a finančným inštitúciám. CRIF je vedúcou spoločnosťou v kontinentálnej Európe v oblasti úverových bankových služieb a je jedným z najväčších poskytovateľov medzinárodných integrovaných služieb pre riadenie obchodných a podnikateľských rizík či efektívne riadenie úverov a pre marketingové rozhodnutia. Patrí tiež k najväčším spoločnostiam, ktoré celosvetovo ponúka systémy pre podporu úverového rozhodovania.

Ďalšie informácie www.crif.sk, www.crif.com